

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tapaturmavakuutuslain 17 ja 41 d §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi päätoimisten opiskelijoiden päiväraha korvausta koskevia tapaturmavakuutuslain säännöksiä siten, että ne nykyistä paremmin vastaisivat tapaturmasta aiheutuvaa menetystä. Päätoimiselle opiskelijalle maksettaisiin tapaturmaa seuraavan neljän viikon ajalta päiväraha tapaturmavakuutuslain mukaisen vähimmäisvuosityöansion perusteella, koska lyhytaikainen opiskelun estymisen tai vaikeutumisen ei yleensä lykkää valmistumista. Päiväraha maksettaisiin kuitenkin aina vähintään työnantajan maksaman sairausajan palkan tai tapaturmaa edeltävän neljän viikon työansioi-

den suuruisena, mikäli päätoiminen opiskelija menettää tapaturman johdosta opiskelun aikaisia työansioita.

Lisäksi esityksellä selkeytettäisiin vakuutuslaitoksen asiantuntijalääkärin korvausasian käsittelyn yhteydessä antaman lääketieteellisen arvion merkitystä. Tällaista kannanottoa ei pidettäisi ulkopuolisena lääkärinlausuntona, joka edellyttäisi erillistä asianosaisten kuulemista.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila

Päätoimisesti opiskelevien päiväraha korvaus

Tapaturmavakuutuslain mukaisen täyden päivärahan suuruus on 1/360 työtapa-
turmassa vahingoittuneen vuosityöansiosta.
Jos vahingoittunut on vain osittain kyke-
mätön tekemään työtään, päiväraha on työ-
kyvyn alentumista vastaava suhteellinen osa
täyden päivärahan määrästä. Tapaturmapäi-
vää seuraavan neljän viikon jaksolta päivä-
raha maksetaan kuitenkin niin sanottuna lyhyen
ajan päiväraha korvauksena. Se on työnan-
tajan mainitulta ajalta maksaman sairausajan
palkan suuruinen. Siltä osin kuin sairausajan
palkkaa ei ole tältä ajanjaksolta maksettu,
päiväraha määräytyy tapaturmaa edeltävän
neljän viikon työansioiden mukaan.

Päätoimisen opiskelijan ansionmenetys-
korvausta koskevat säännökset uudistettiin
vuoden 2003 alusta lukien lailla tapaturma-
vakuutuslain muuttamisesta (1314/2002; HE
245/2002 vp). Muutosten seurauksena tapa-
turman sattuessa päätoimisesti tulevaan am-
mattiin opiskelevan henkilön vuosityöansio-
na käytetään niin sanottua valmistumispalk-
kaa. Sillä tarkoitetaan työansiota, jonka opis-
kelija olisi valmistuttuaan opiskelua vastaa-
vassa työssä tapaturman sattuessa kolmen
vuoden työkokemuksella todennäköisesti ansainnut.
Valmistumispalkka ei siten yleensä
vastaa sitä ansiotasoa, joka opiskelijalla on
opiskelun aikana tekemässään työssä.

Perusopetuslain (628/1998) ja lukiolain
(629/1998) mukaisessa opetuksessa olevan
henkilön vuosityöansiona käytetään kuiten-
kin vähintään tapaturmavakuutuslain mukai-
sen vähimmäisvuosityöansion kaksinkertaista
määrää. Vähimmäisvuosityöansion määrä on
vuoden 2004 indeksitasossa 9 210 euroa.

Uusien säännösten mukaan päätoimisesti
opiskelevan henkilön työkyvyn alentuma
määrätään ensisijaisesti sen perusteella kuin-
ka tapaturman aiheuttama vamma vaikuttaa
hänen opiskeluunsa. Siltä ajalta, jolloin
vamma pääasiallisesti estää opiskelun, mak-
setaan täyden työkyvyn alentuman mukainen
päiväraha. Ajalta, jolloin vamma merkittä-

västi rajoittaa opiskelua, maksetaan puolet
täyden työkyvyttömyyden mukaisesta päivä-
rahasta.

Jos vamma ei estä tai merkittävästi rajoita
opiskelua, päivärahaa ei makseta kuin siinä
tapauksessa, että vammasta aiheutuu opis-
kelun aikaisen työansion menetystä. Päiväraha-
korvauksen perusteena käytettävä työkyvyn
alentuma määritellään tällöin opiskelun ai-
kaista ansionmenetystä vastaavaksi.

Päätoimiseen opiskelijaan ei sovelleta tapa-
turmavakuutuslain 16 a §:n mukaisia lyhyen
ajan päiväraha korvausta koskevia säännöksiä.
Vuoden 2003 alusta voimaan tullessa
opiskelijan päivärahaa koskevassa tapatur-
mavakuutuslain 17 §:n 4 momentissa edellyt-
etään aina valmistumispalkan mukaisen
vuosityöansion määrittämistä.

Lyhyen ajan päivärahaa koskevat säännökset
otettiin tapaturmavakuutuslakiin vuoden
1993 alusta lukien sen vuoksi, että ansion-
menetyskorvaus työsuhteessa vastaisi tapa-
turmapäivää seuraavan neljän viikon aikana
mahdollisimman hyvin tapaturmasta aiheu-
tuvaa ansion menetystä (1642/1992; HE
342/1992 vp). Toisaalta säännöksillä pyrittiin
nopeuttamaan ja yksinkertaistamaan korva-
uksen määrittämistä lyhytaikaisissa työkyvyt-
tömyystapauksissa, koska säännökset eivät
edellyttä vuosityöansion määrittämistä.

Opiskelijan valmistumispalkan määrittämi-
nen edellyttää lyhytaikaisissakin työkyvyt-
tömyystapauksissa selvitysten hankkimista
alalla sovellettavista työehtosopimuksista,
niihin sisältyvien palkkamääräysten tulkin-
nasta ja palkkatilastoista. Valmistumispalkan
selvittämistä vaikeuttavat koulutusudistuk-
sen myötä tulleet lukuisat uudet ammatti- ja
tutkintonimikkeet. Tällaisten selvitysten
hankkiminen viivästyttää korvauskäsittelyai-
kaa. Valtaosassa opiskelijoiden tapaturmista
työkyvyttömyyden kesto jää alle neljän vii-
kon.

Toisaalta tapaturman aiheuttama lyhytä-
kainen poissaolo tai opiskelun vaikeutuminen
ei yleensä lykkää opiskelijan valmistumista
ja johda valmistumispalkkaa vastaavan suu-
ruiseen ansionmenetykseen. Vuoden 2003
alusta voimaan tulleilla opiskelijan päivära-

hasäännöksillä pyrittiin todellista menetystä vastaavaan päiväraha korvaukseen. Käytännössä on osoittautunut, että valmistumispalkkaan perustuva päiväraha korvaus muodostuu kuitenkin opiskelijoiden lyhytaikaisissa työkyvyttömyystapauksissa todellista menetystä selkeästi suuremmaksi.

Vakuutuslaitoksen asiantuntijalääkärin antama lääketieteellinen arvio

Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen harjoittaminen avattiin tapaturmavakuutuslain muuttamisesta annetulla lailla (1204/1996) vuoden 1999 alusta lukien ulkomaiselle kilpailulle. Tämän seurauksena lakisääteistä tapaturmavakuutusta voidaan harjoittaa suoraan toisesta Euroopan talousalueeseen (ETA) kuuluvasta valtiosta käsin. Uudistuksen yhteydessä tapaturmavakuutuslakiin lisättiin uusi 41 d §, jolla tarkoitettiin varmistaa lääketieteellisen asiantuntemuksen käyttö tehtäessä korvausratkaisuja vakuutuslaitoksessa. Säännöksen mukaan laillistetun lääkärin on osallistuttava korvausasian käsittelyyn vakuutuslaitoksessa, jos asia koskee lääketieteellisen seikan arviointia ja merkittävää kannanottoa asiakirjoihin.

Lähtökohtana on, että terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettu laki (559/1994) koskee myös tapaturmavakuutusta harjoittavan vakuutuslaitoksen palveluksessa olevia asiantuntijalääkäreitä. Lain 23 §:ssä säännellään asioiden ratkaisemisessa käytettävien ulkopuolisten lääkäreiden asiantuntijalausuntoja, jotka on laadittava tiettyjen muotomääräysten mukaan ja allekirjoitettava kunnian ja omantunnon kautta. Tämän vahvistuksen perusteella todistus tai lausunto on pätevä ilman valallista vahvistusta, jollei tuomioistuimien toisin määrää. Jos asian ratkaiseva viranomais on pyytänyt tällaisen ulkopuolisen asiantuntijan lausunnon, sen on ennen asian ratkaisemista kuultava asianosaista lausunnon johdosta.

Vakuutuslaitoksen asiantuntijalääkäri ei laadi korvauksenhakijasta erillistä asiantuntijalausuntoa käsitellessään tapaturmakorvausasioita. Tapaturmakorvausasian ratkaisun perustelut pitävät sisällään myös lääketieteellisen kannanoton. Vakuutuslaitoksen palveluksessa oleva lääkäri osallistuu lääke-

tieteellisiä seikkoja sisältävässä korvausratkaisussa kokonaisarvion tekemiseen yhtenä asiantuntijana lakimiesten, korvauskäsittelijöiden, korvauksen laskijoiden ja muiden hänen kanssaan samassa asemassa olevien asiantuntijoiden kanssa. Tätä kokonaisarvioita ei voida yleensä jakaa lääketieteellisiä ja muita seikkoja koskevaan osaan. Esimerkiksi tapaturmaeläkeratkaisua tehtäessä on otettava huomioon työntekijän jäljellä oleva kyky hankkia itselleen ansiotuloja saatavissa olevalla sellaisella työllä, jota häneltä voidaan kohtuudella edellyttää ottaen huomioon hänen koulutuksensa, aikaisempi toimintansa, ikänsä ja asumisolosuhteet sekä uudelleen kouluttamismahdollisuudet.

Vakuutuslaitoksen asiantuntijalääkäri toimii tapaturmakorvausasioissa osana vakuutuslaitoksen ratkaisuprosessia. Hän ei ole vakuutuslaitoksen ulkopuolinen tietolähde, jota pitäisi kuulla erikseen. Erillinen kuuleminen korostaisi tapaturmakorvausratkaisussa lain tavoitteiden vastaisesti vain lääkärin arvioita ja viivästyttäisi tarpeettomasti korvausasioiden käsittelyä. Edellä tarkoitettujen korvausratkaisua koskevaan päätöksentekoon vakuutuslaitoksessa osallistuvien asiantuntijoiden kokonaisarvion perusteella korvauksenhakijalle on annettava perusteltu päätös, johon hän voi hakea muutosta. Perusteluista korvauksenhakijan pitää saada tieto niistä asian ratkaisemiseen vaikuttaneista lainopillisista ja lääkeopillisista seikoista, joihin ratkaisu perustuu.

Vakuutuslaitoksen ratkaisutoimintaa mukaan lukien asiantuntijalääkärin toiminta valvovat valitusasian yhteydessä muutoksenhakuasteet. Niiden tehtävänä on ratkaista, onko vakuutuslaitoksen päätös syntynyt laissa säädetyllä tavalla. Korvauksenhakija saa halutessaan nähtäväkseen vakuutuslaitoksen asiantuntijalääkärin merkinnät ja hänellä on myös oikeus saada tietää asiansa ratkaisemiseen osallistuneiden henkilöiden nimet asiantuntijalääkäri mukaan lukien.

2. Esityksen tavoitteet

Esityksen tavoitteena on, että päätoimisesti opiskelevalle maksettava päiväraha korvaus vastaisi nykyistä paremmin hänelle tapaturmasta aiheutuvaa menetystä myös lyhytaikai-

sisä työkyyttömyystapauksissa. Samalla pyritään siihen, että korvauksen suuruuden määrittäminen voisi tapahtua tällaisissa tapauksissa aikaisempaa nopeammin ja yksinkertaisemmin. Esityksellä pyritään lisäksi selkeyttämään vakuutuslaitoksen asiantuntijalääkärin korvauskäsittelyn yhteydessä antaman lääketieteellisen arvion oikeudellista merkitystä.

3. Ehdotetut muutokset

Päätoimisesti opiskelevan henkilön päiväraha

Tapaturmavakuutuslain 17 §:n 4 momentti ehdotetaan muutettavaksi niin, että päätoimisesti opiskelevalle henkilölle maksettavan päivärahan perusteena käytettäisiin tapaturmapäivää seuraavan neljän viikon aikana tapaturmavakuutuslain 28 §:n 6 momentissa säädettyä vähimmäisvuosityöansiota. Jos tapaturmavamma estää pääasiallisesti opiskelun, maksettaisiin täyden työkyyttömyyden mukainen päiväraha vähimmäisvuosityöansion mukaan. Jos vamma merkittävästi rajoittaa päätoimisesti opiskelevan henkilön opiskelua, maksettaisiin hänelle puolet täyden työkyyttömyyden mukaisesta päivarahasta. Vamman tai sairauden ei voitaisi yleensä katsoa estävän tai merkittävästi haittaavan opiskelua enintään viikon pituisissa sairauslomatapauksissa. Ehdotettua säännöstä sovellettaisiin myös peruskoululaisiin ja lukiolaisiin.

Jos tapaturmavamma estää tapaturmapäivää seuraavan neljän viikon aikana myös opiskelun aikaisen työn tekemisen, päiväraha maksettaisiin kuitenkin aina vähintään tapaturmavakuutuslain 16 a §:n 1—5 momentissa säädetyn lyhyen ajan päiväraha korvauksen suuruisena. Korvaus maksettaisiin vähintään lyhyen ajan päivärahan suuruisena paitsi silloin, kun vamma estää sekä opiskelun että opiskelun aikaisen työn tekemisen, myös silloin, kun vamma estää ainoastaan opiskelun aikaisen työn tekemisen. Säännös soveltuisi myös esimerkiksi opiskelijoille kesätyössä sattuneisiin tapaturmiin, joiden kohdalla vamma ei vaikuta opiskeluun, koska opiskelu on keskeytyksissä loman aikana, mutta joissa vamma estää kesätyön tekemisen.

Lyhyen ajan päiväraha on työnantajan tapaturman aiheuttaman työkyyttömyyden johdosta opiskelijalle maksaman sairausajan palkan suuruinen. Siltä mainittuun neljän viikon ajanjaksoon sisältyvän työkyyttömyyden ajalta, jolta työnantaja ei ole sairausajan palkkaa maksanut tai sitä on maksettu lyhennetyltä työajalta, lyhyen ajan päiväraha määräytyy opiskelijalla enintään tapaturmaa edeltävän neljän viikon aikana olleiden työansioiden mukaan.

Päätoimisen opiskelijan työkyyttömyyden jatkuessa mainitun neljän viikon jakson jälkeenkin päivärahan perusteena käytettäisiin nykyiseen tapaan opiskelijan valmistuspalkkaa. Korkeamman vuosityöansion käyttäminen vasta tapaturmaa seuraavan neljän viikon jakson jälkeen on perusteltua, koska kuukautta pidempi työkyyttömyysjakso saattaa jo johtaa valmistumisen lykkäytymiseen. Tältä osin opiskelijan päiväraha määräytyisi nykyisten säännösten tapaan. Selvyyden vuoksi määräykset, jotka koskevat opiskelun aikaisen työansion menetyksen korvaamista tapaturmapäivää seuraavan neljän viikon jälkeen, ehdotetaan kuitenkin siirrettäviksi 17 §:n uuteen 5 momenttiin.

Vakuutuslaitoksen asiantuntijalääkärin antama lääketieteellinen arvio

Tapaturmavakuutuslain 41 d pykälä ehdotetaan muutettavaksi siten, että vakuutuslaitoksen palveluksessa toimivan asiantuntijalääkärin asema tapaturmakorvausasioissa suhteessa terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettuun lakiin selkeytyisi. Pykälään lisättäisiin määräys, jonka mukaan tapaturmavakuutuslaitoksen asiantuntijalääkärinä toimivan laillistetun lääkärin tapaturmakorvausasiassa antamaan lääketieteelliseen arvioon ei sovellettaisi, mitä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 23 §:ssä säädetään.

Ehdotettavalla säännöksellä halutaan korostaa sitä, että vakuutuslaitoksen asiantuntijalääkärin ja vahingoittunutta hoitavan lääkärin asema ja tehtävät eroavat toisistaan. Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetulla lailla säännellään hoitavan lääkärin ja potilaan välistä suhdetta. Tällaista suhdetta ei ole vakuutuslaitoksen asiantuntijalääkärin ja

vahingoittuneen tai muun asiakkaan välillä. Muutoksen seurauksena asiantuntijalääkärin korvausasian käsittelyn yhteydessä antamaa kannanottoa ei pidettäisi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettuna ulkopuolisena lääkärinlausuntona, jonka johdosta asianosaista olisi erikseen kuultava ennen korvausasian ratkaisemista.

4. Esityksen vaikutukset

Esityksen seurauksena päätoimisesti opiskelevalle henkilölle maksettava ansionmenetykskorvaus vastaisi nykyistä paremmin tapaturmavammasta aiheutunutta todellista menetystä. Lyhyt opiskelun estyminen tai vaikeutuminen ei pääsääntöisesti lykkää valmistumista eikä siten aiheuta opiskelijalle taloudellista menetystä. Mikäli opiskelija kuitenkin menettää tapaturman vuoksi opiskelun aikaisia työansioita, ne korvataan vähintään työnantajan sairausajalta maksaman palkan tai tapaturmaa edeltävän neljän viikon aikaisten työansioiden suuruusina.

5. Asian valmistelu

Asia on valmisteltu sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä virkavytönä. Valmistelun yhteydessä ovat olleet kuultavina Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto, Palvelu-

työnantajat, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK, AKAVA ja Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK sekä Tapaturmavakuutuslaitosten liitto.

6. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Lain 17 §:n 4 ja 5 momenttia ehdotetaan sovellettavaksi vain sellaisiin tapaturmiin, jotka sattuvat ja sellaisiin ammattitauteihin, jotka ilmenevät tämän lain voimaan tultua.

7. Säättämisjärjestys

Päätoimisesti opiskelevan henkilön ansiomenetykskorvausta koskevat muutokset koskisivat vain tapaturmia, jotka sattuvat ja ammattitauteja, jotka ilmenevät lain tultua voimaan. Näin ollen esityksellä ei heikennetä kenenkään maksussa olevia etuuksia. Esitys voidaan siten käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

tapaturmavakuutuslain 17 ja 41 d §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/1948) 17 §:n 4 momentti ja 41 d §, sellaisina kuin ne ovat, 17 §:n 4 momentti laissa 1314/2002 ja 41 d § laissa 1204/1996 ja *lisätään* 17 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi muutettuna lailla 1642/1992 ja mainitulla lailla 1314/2002, uusi 5 momentti seuraavasti:

17 §

Sen estämättä, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, tapaturman sattuessa päätoimisesti opiskelevalle henkilölle suoritetaan päiväraha täyden työkyvyttömyyden mukaan siltä ajalta, jolloin tapaturman aiheuttama vamma tai sairaus estää pääasiallisesti opiskelun. Ajalta, jolloin vamma tai sairaus merkittävästi rajoittaa opiskelua, suoritetaan puolet täyden työkyvyttömyyden mukaisesta päivärahasta. Poiketen siitä, mitä 28 §:n 3 momentissa säädetään, päivärahan perusteena käytetään tällöin tapaturmapäivää seuraavan neljän viikon aikana 28 §:n 6 momentin mukaista vuosityöansion vähimmäismäärää. Jos tapaturman aiheuttama vamma tai sairaus mainitun neljän viikon jakson aikana estää opiskelun aikaisen työn suorittamisen, suoritetaan päiväraha vähintään sen suuruisena kuin 16 a §:n 1—5 momentissa säädetään.

Jos tapaturman aiheuttama vamma tai sairaus ei 4 momentissa tarkoitettu tavoin estä tai rajoita opiskelua, mutta se estää kokonaan

tai osittain opiskelun aikaisen työn suorittamisen tapaturman sattumispäivää seuraavan neljän viikon jakson jälkeen, työkyvyn alenuma arvioidaan tästä johtuvan ansion alenuman mukaan ottaen huomioon, mitä 3 momentin toisessa virkkeessä säädetään.

41 d §

Jos vakuutuslaitoksessa käsiteltävä korvasasia koskee lääketieteellisen seikan arviointia, laillistetun lääkärin on osallistuttava asian käsittelyyn ja merkittävä kannanottonsa asiakirjoihin. Lääkärin tässä toimessaan antamaan arvioon ei sovelleta, mitä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 23 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200.

Tämän lain 17 §:n 4 ja 5 momenttia sovelletaan tapaturmaan, joka on sattunut ja ammattitautiin, joka on ilmennyt tämän lain voimassa ollessa.

Helsingissä 23 päivänä huhtikuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkkäre*

Laki

tapaturmavakuutuslain 17 ja 41 d §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/1948) 17 §:n 4 momentti ja 41 d §, sellaisina kuin ne ovat, 17 §:n 4 momentti laissa 1314/2002 ja 41 d § laissa 1204/1996 ja *lisätään* 17 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi muutettuna lailla 1642/1992 ja mainitulla lailla 1314/2002, uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

17 §

Sen estämättä, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, tapaturman sattuessa päätoimisesti opiskelevalle henkilölle suoritetaan päiväraha täyden työkyvyttömyyden mukaan siltä ajalta, jolloin tapaturman aiheuttama vamma tai sairaus estää pääasiallisesti opiskelun. Ajalta, jolloin vamma tai sairaus merkittävästi rajoittaa opiskelua, suoritetaan puolet täyden työkyvyttömyyden mukaisesta päivarahasta. Jos tapaturman aiheuttama vamma tai sairaus ei edellä tarkoitetuin tavoin estä tai rajoita opiskelua, mutta se estää kokonaan tai osittain opiskelun aikaisen työn suorittamisen, työkyvyn alentuma arvioidaan tästä johtuvan ansion alentuman perusteella ottaen huomioon, mitä 3 momentin toisessa virkkeessä säädetään.

Sen estämättä, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, tapaturman sattuessa päätoimisesti opiskelevalle henkilölle suoritetaan päiväraha täyden työkyvyttömyyden mukaan siltä ajalta, jolloin tapaturman aiheuttama vamma tai sairaus estää pääasiallisesti opiskelun. Ajalta, jolloin vamma tai sairaus merkittävästi rajoittaa opiskelua, suoritetaan puolet täyden työkyvyttömyyden mukaisesta päivarahasta. *Poiketen siitä, mitä 28 §:n 3 momentissa säädetään, päivärahan perusteena käytetään tällöin tapaturmapäivää seuraavan neljän viikon aikana 28 §:n 6 momentin mukaista vuosityöansion vähimmäismäärää. Jos tapaturman aiheuttama vamma tai sairaus mainitun neljän viikon jakson aikana estää opiskelun aikaisen työn suorittamisen, suoritetaan päiväraha vähintään sen suuruisena kuin 16 a §:n 1—5 momentissa säädetään.*

Jos tapaturman aiheuttama vamma tai sairaus ei 4 momentissa tarkoitetuin tavoin estä tai rajoita opiskelua, mutta se estää kokonaan tai osittain opiskelun aikaisen työn suorittamisen *tapaturman sattumispäivää seuraavan neljän viikon jakson jälkeen*, työkyvyn alentuma arvioidaan tästä johtuvan ansion alentuman mukaan ottaen huomioon, mitä 3 momentin toisessa virkkeessä säädetään.

41 d §

Jos vakuutuslaitoksessa käsiteltävä korvausasia koskee lääketieteellisen seikan arviointia, laillistetun lääkärin on osallistuttava asian käsittelyyn ja merkittävä kannanottonsa asiakirjoihin.

41 d §

Jos vakuutuslaitoksessa käsiteltävä korvausasia koskee lääketieteellisen seikan arviointia, laillistetun lääkärin on osallistuttava asian käsittelyyn ja merkittävä kannanottonsa asiakirjoihin. *Lääkärin tässä toimeksaan antamaan arvioon ei sovelleta, mitä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 23 §:ssä säädetään.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200.

Tämän lain 17 §:n 4 ja 5 momenttia sovelletaan tapaturmaan, joka on sattunut ja ammattitautiin, joka on ilmennyt tämän lain voimassa ollessa